

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví – implementace v ČR

7.-8. 11. 2017, KlasifiKon 2017

Doc. MUDr. Olga Švestková, Ph.D

ICD-10

MEZINÁRODNÍ
STATISTICKÁ
KLASIFIKACE
NEMOCÍ
A PŘIDRUŽENÝCH
ZDRAVOTNÍCH
PROBLÉMŮ

Desátá revize

МКФ

Mezinárodní
klasifikace
funkčních
schopností,
disability
a zdraví

Publikujeme

Přehledy

- Novinky
- Katalog publikací
- Tématické řady
- Archiv Ročníků
- Pokročilé vyhledávání

Publikace

- Ročenky
- Kardexy
- Zdravotnická statistika
- Mimořádné publikace
- Adresáře
- Klasifikace
- Ostatní publikace

Rychlé informace

- Aktuální informace
- EHIS 2014 výsledky šetření
- Ekonomické ukazatele ve zdravotnictví

Publikace

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (MKF)

Region: Česká republika
Rok: 2010
ISBN: 978-80-247-1587-2

Souhrn:

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví – MKF (v originále International Classification of Functioning, Disability and Health – ICF) patří do skupiny klasifikací vyvinutých Světovou zdravotní organizací (WHO).¹

MKF je víceúčelová klasifikace a slouží různým disciplínám a různým sektorům. Popisuje situaci každé osoby v řadě domén vztahujících se k funkčnímu stavu pacienta. MKF byla schválena a doporučena k praktickému používání Světovým zdravotnickým shromážděním – WHA v květnu 2001. Evropská komise a Rada Evropy doporučily používání MKF všem členským zemím.

Hlavním smyslem klasifikace MKF je poskytnout vědecké podklady pro porozumění a výzkum zdraví a stavů se zdravím souvisejících. Lze ji použít pro zlepšení komunikace mezi zdravotníky, vědci, veřejností a osobami s disabilitou. Klasifikace umožňuje pozorování a porovnávání dat z různých oblastí a zemí. Poskytuje možnost systematického kódování pro zdravotnické a sociální informační služby.^{1,2,3}

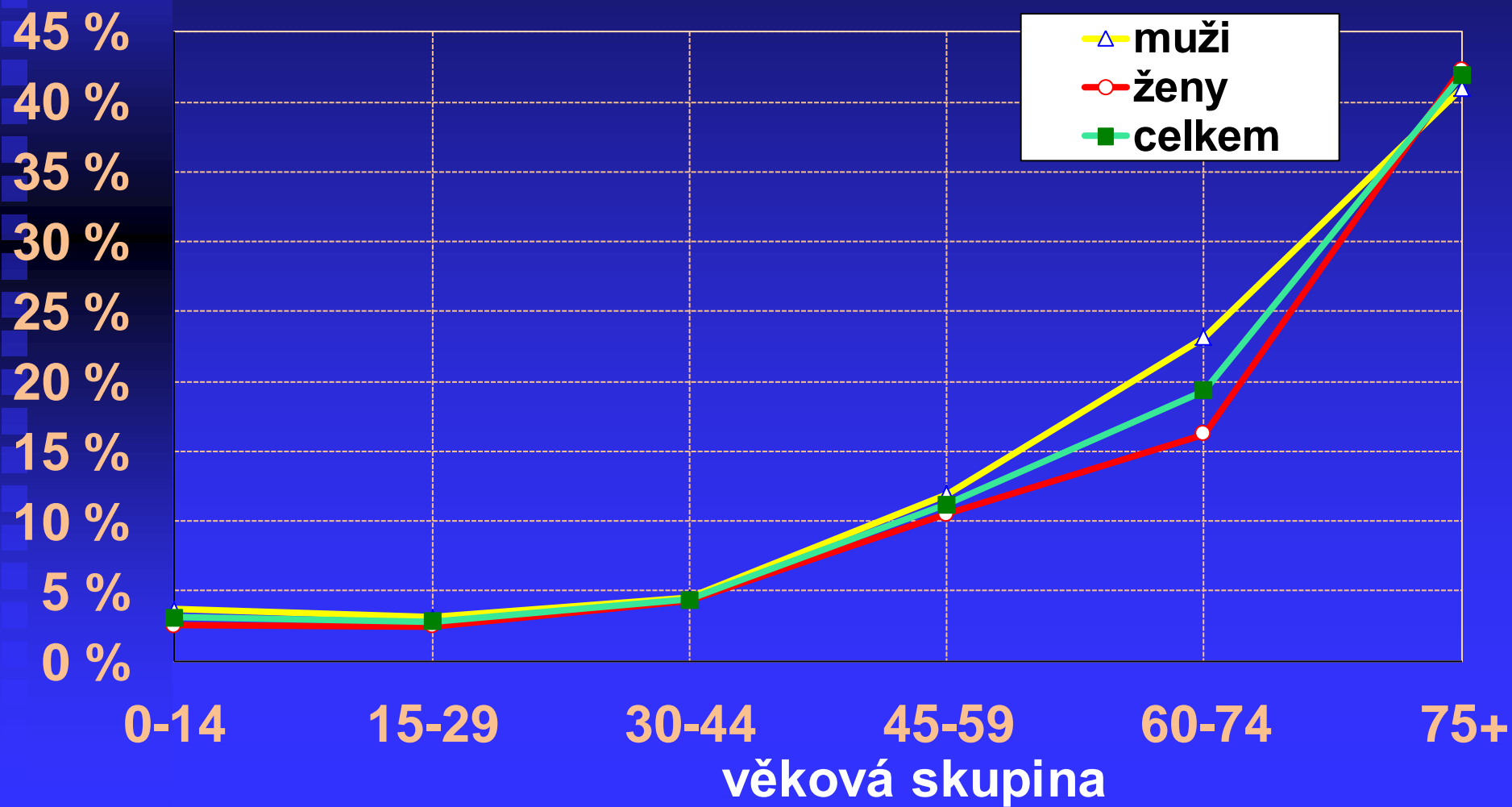
Originál ICF je dostupný [na webových stránkách WHO](#).

MKF organizuje informace ve dvou částech:

První část pojednává o **funkční schopnosti a disabilitě** a druhá část se zabývá **spolupůsobícími faktory**. Každá část má dvě komponenty (komponenty funkční schopnosti a disability). Komponenta těla obsahuje dvě klasifikace, jednu pro

1 015 548 tisíc osob s disabilitou jejich podíl 10,2% populace ČR.

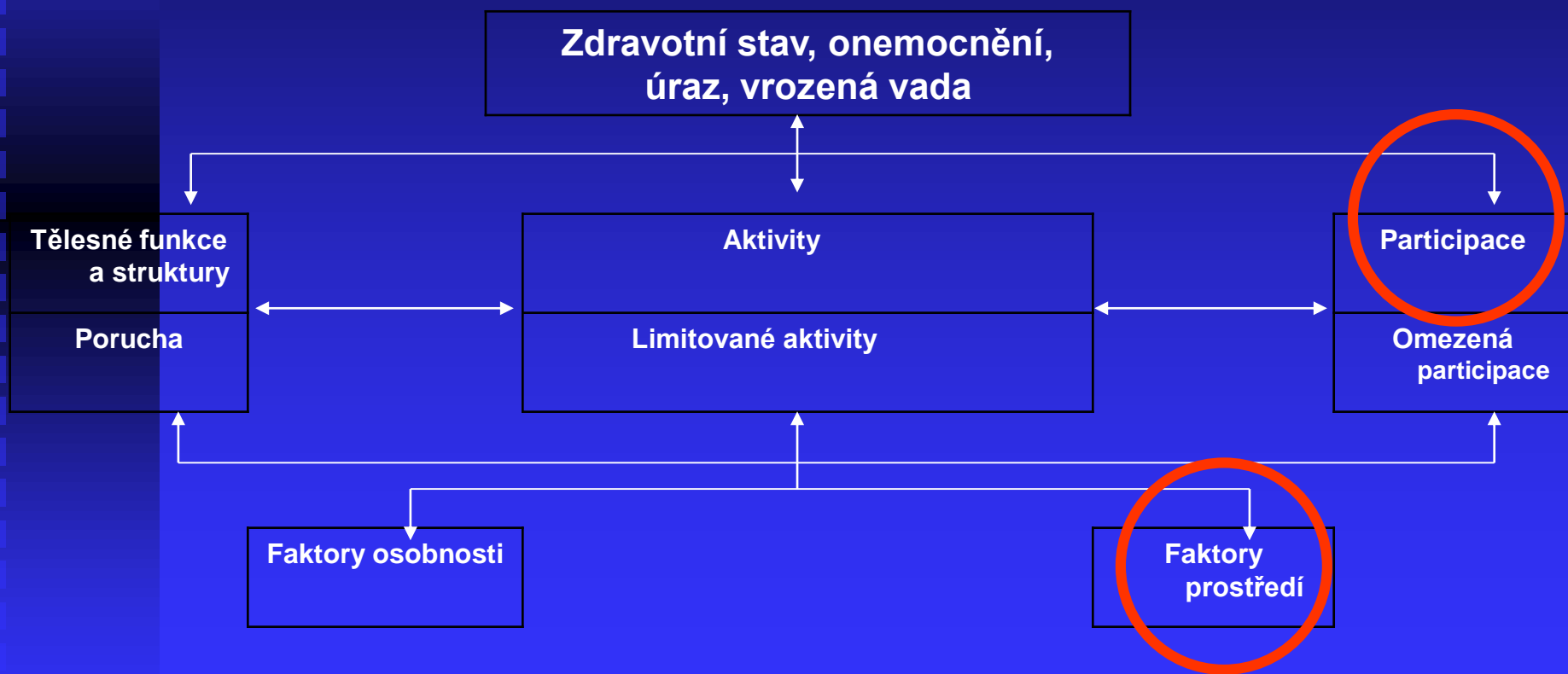
Graf č.1: Podíl počtu zdravotně postižených osob v populaci

Evropská komise a Rada Evropy doporučily používání MKF všem členským zemím:

- jednotný systému klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví v EU, **společný jazyk napříč profesemi**, národními jazyky
- v 21. století nestačí etiologická diagnosa od začátku onemocnění, po úrazu nebo u vrozené vady nutná funkční diagnostika a dosažení maximální možné kvality života

ICF biopsychosociální model

Cíl používání ICF

Klasifikovat pacienta jak z hlediska disability, tak z pohledu jeho funkčního zdraví a řešit jejich **disabilní situace pomocí facilitátoru prostředí s cílem dosažení maximálně možné kvality života pacientů.**

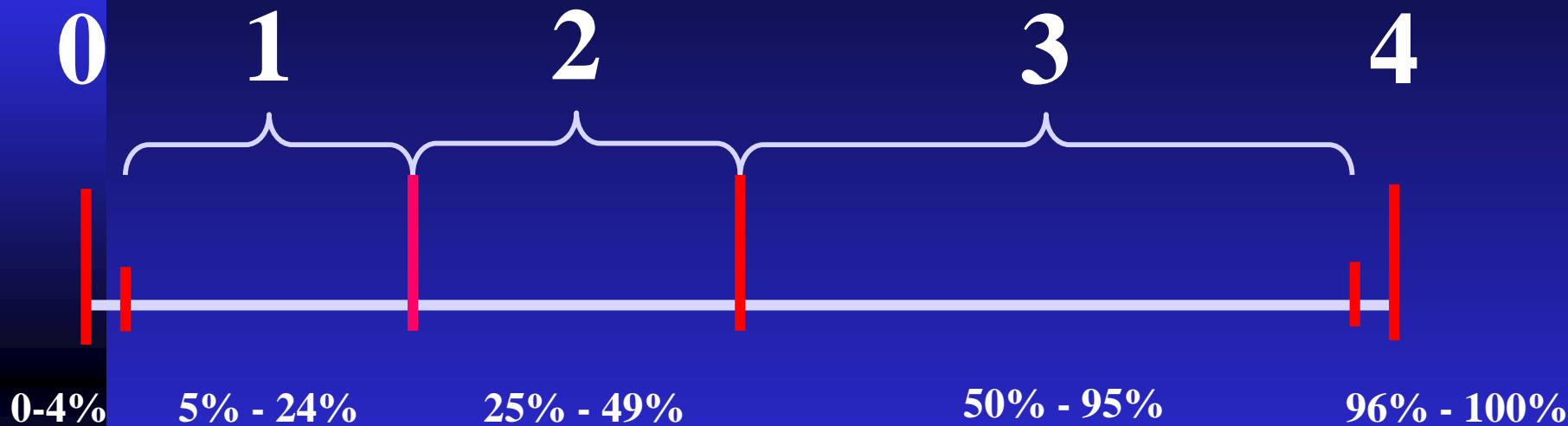

DISABILITY (definice podle ICF, konsenzus panelové diskuze v Praze, MHADIE)

DISABILITA je snížení funkčních schopností na úrovni těla jedince nebo společnosti, která vzniká, když se konfrontuje zdravotní stav bariérami prostředí.

Leonardi M. et al. on behalf of MHADIE Consortium Definition of disability: what is in a name? The Lancet 7 October 2006, Vol 368; pagg 1219-1221

Svestkova O., Angerova Y, Sladkova P., Bickenbach J., Raggi A., /2010/, „Functioning and disability in traumatic brain injury“, Journal „Disability and Rehabilitation,“ Supplement 1, From functioning and disability measurement to policy development: the experience of the EU-MHADIE Project (Measuring Health and Disability in Europe: supporting policy development), vol. .32 , pp. S68-S77, ISSN 0963-8288, IF 1,489

Kódování MKF - komponenty

Faktory prostředí vytvářejí fyzické, sociální a postojové prostředí, ve kterém lidé žijí a uskutečňují své životy.

Faktory života mohou být facilitující nebo bariérové.

Kódování MKF - komponenty

Osobní faktory jsou zvláštním základem životě člověka a skládají se z vlastností jedince, věk, odolnost, životní styl, zvyky, výchova, styl chování, sociální zázemí, vzdělání, povolání, minulé a současné zkušenosti, vše, co může hrát roli v disabilitě na jakékoliv úrovni.

ICF-CY

International
Classification of
Functioning,
Disability
and
Health

**Children &
Youth
Version**

ICF CORE SETS

Manual for
Clinical
Practice

Edited by Jerome Bickenbach · Alarcos Cieza
Alexandra Rauch · Gerold Stucki

ICF Research Branch
In cooperation with the World Health Organization Centre for the
Family of International Classifications in Geneva (ICIDH)

HOGREFE

Švestková O. /2013/ kapitola: „ICF model and functioning of patients with MS and after TBI according to ICF core sets“ In: Opara J. a kol. „*Problemy rehabilitacji w stwardnieniu rozsianym*“, wydáno Katowice: AWF Katowice, 2013, str. 119-125. ISBN 978-83-64036-16-3.

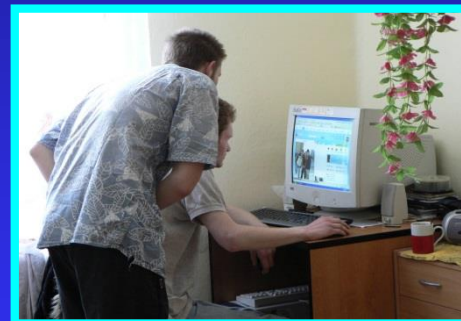
rehabilitace

ve zdravotnictví
včetně ergodiagnostiky

sociální

pedagogicko
výchovná

pracovní

Úmluva OSN o právech osob s disabilitou (zdravotním postižením).

Úmluva byla přijata Valným shromážděním OSN 13. 12. 2006. V ČR vstoupila v platnost podle článku 45, odst. 2 dne 28. října 2009.

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

ÚMLUVA O PRÁVECH OSOB
SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM
A OPČNÍ PRÓTOKOL

CONVENTION ON THE RIGHTS
OF PERSONS WITH DISABILITIES
AND OPTIONAL PROTOCOL

2011

Doc. MUDr. Olga Švestková, Ph.D.

Vládní výbor
pro zdravotně postižené občany

**Národní plán
podpory rovných příležitostí
pro osoby se zdravotním postižením
na období 2015–2020**

Praha 2015

Prostředky zdravotnické techniky deinstitutionalizace, podle MKF facilitující faktory prostředí

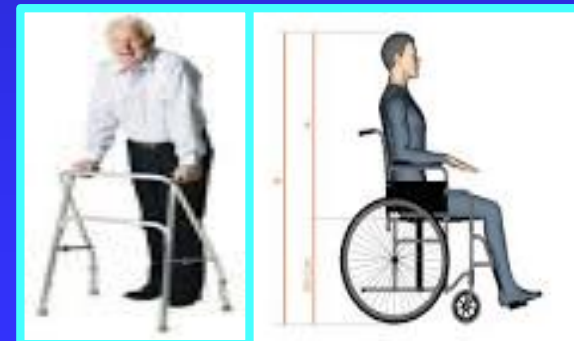
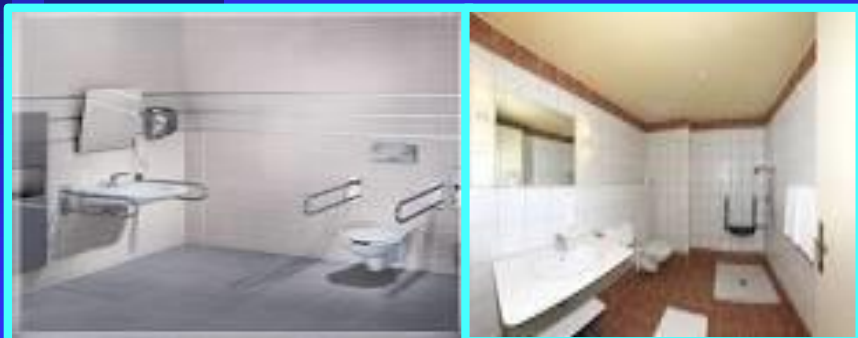
Využití pomůcek v domácím prostředí a v exteriéru

Evaluace bytu

Edukace používání pomůcky

Indikace pomůcky ve zdravotnickém zařízení

Financování pomůcek je vícezdrojové

- finanční zdroje máme ze zdravotních pojišťoven,
- v oblasti sociální rehabilitace ze zákona o sociálních službách,
- oblasti rehabilitace pedagogické z kapitoly vzdělání (regionální odbor školství),
- v oblasti pracovní rehabilitace z úřadů práce.

Implementace MKF v ČR

Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, vyhláška č. 421/2013 Sb.

Výkon č. 21612 Mezinárodní klasifikace Funkčních schopností, disability a zdraví, ergoterapeut sdílení kód

Vykazuje se na specializovaném pracovišti.

Vykazuje: 917 (ergoterapeut)

201 (lékař rehabilitační a fyzikální medicíny)

902 (fyzioterapeut)

28. Martii 1750.

372 125

Ordnung,

Wie die Invaliden-Soldaten ins-
gemein versorget werden sollen.

WIEN / gedruckt bey Johann Peter van Ghelen / Ihre Königlich-
Kaiserl. Königl. Majestät Hof- / Buchdrucker / 1750.

Jahre fürwähren / nach deren Verfließung Wir Uns bevor-
halten wegen solcher gedachten Länderey sonst ei-
genen Unterhaltung deren Invaliden ein weiteres nach Bes-
fund zu disponiren. Wornach sich also alle und jede die es
angehet / sich zu achten wissen / dann hieran wird Unser
gnädigster Will und Meinung vollzogen. Gegeben in Un-
serer Residenz-Stadt Wien den 28. Monats Martii im 1750
sten / Unserer Reiche im zehenden Jahre.

MARIA THERESIA.

Friedrich Willh. Graf von Haugwitz.

Ad Mandatum Sacrae Caesareo-
Regiae Majestatis proprium.

Johann Ferdinand Vonder-Mark.

Vyhláška 359/2009 Sb. O posuzování invalidity platná od 1.1.2010

1. stupeň 35-49%
2. stupeň 50-69%
- 3 stupeň 70-100%

Úhrada zdravotních pojišťoven podle stupně disability (MKF, FIM) Pilotní projekt sekundární prevence VZP 15.1.2017-15.1.2018

0. stupeň – bez disability
1. stupeň – lehká disabilita
2. stupeň – středně těžká disabilita
3. stupeň – těžká disabilita
4. stupeň – velmi těžká disabilita

ŠVESTKOVÁ, Olga, SVĚCENÁ, Kateřina. Applicability of the International Classification of Functioning, Disability and Health as a Tool for Determining Benefits for Special Aids and Equipment in the Social Sector. Journal of Nursing, Social Studies, Public Health and Rehabilitation. Wien, 2014, 5(1), 39-54. EISSN 1804-718, ISSN 1804-1868.

Komplexní cerebrovaskulární a iktová centra

Změna zákona o sociálních službách

VYHLÁŠKA

388/2011,

kterou se stanoví bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení.

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 9 odst. 6 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 360/2011 Sb.:

Způsob posuzování od 1/1/2012 zdravotní stav se posuzuje u těchto 10 základních životních potřeb

Mobilita

Orientace

Komunikace

Stravování

Oblékání a obouvání

Tělesná hygiena

Výkon fyziologické potřeby

Péče o zdraví

Osobní aktivity

Péče o domácnost

Příloha č.1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb.

Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

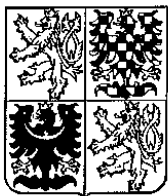
Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

Ročník 2015

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 113

Rozeslána dne 26. října 2015

Cena Kč 111,-

OBSAH:

276. Nařízení vlády o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání

Metodika odškodňování imateriálních újem na zdraví

Žďárek / Těšinová / Škárová / Waltr / Púry a kol.

Obsah

O autorech.....	V
Předmluva	VII
Seznam použitých zkratk.....	XIX
Kapitola 1. Úvod.....	1
1. Historický exkurs.....	2
2. Důvodová zpráva k občanskému zákoníku.....	5
3. Situace nastala po přijetí nového občanského zákoníku.....	5
4. Metodika Nejvyššího soudu.....	6
5. Právní povaha Metodiky.....	7
6. Výkladový manuál Odborné pracovní skupiny 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze.....	8
Kapitola 2. Majetková škoda.....	9
Kapitola 3. Členění Metodiky.....	12
1. Preambule.....	12
2. Přehled bolestí.....	13
3. Aktivita a participace.....	13
4. Technická část.....	13
Kapitola 4. Nastavení úrovně odškodnění.....	14
1. Obecně k hlediskům určení úrovně náhrady nemajetkové újmy..	14
2. Bolestné.....	16
3. Ztížení společenského uplatnění.....	16
4. Závěr.....	19
Kapitola 5. Bolestné.....	20
1. Bolest.....	20
2. Satisfakce (náhrada) za bolest.....	21
3. Navyšování bolestného.....	22
4. Limity aplikace Metodiky.....	22
Kapitola 6. Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví.....	24
1. Historický vývoj klasifikace Světové zdravotnické organizace	24
2. Teoretická východiska.....	29
3. Využití Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví pro účely Metodiky Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví	30

Ergodiagnostika (předpracovní rehabilitace)

- **vyšetření funkčního psychosenzomotorického potenciálu = vyšetření funkčních schopností a zhodnocení pracovního potenciálu pro účely zaměstnanosti**
- **posouzení pomůcek a využití nových technologií v pracovní rehabilitaci**

SCHOPNOST PRACOVAT

motivace

kvalifikace

záliby

vzdělání

rekvalifikace

zkušenosti

psychosenzomotorický
potenciál

integrovaný systém
typových pozic

pracovní
prostředí

pomůcky k práci

sebehodnocení

e-work

doprava
práce domů

doprava do
zaměstnání

odborné
posouzení rizik

Ergodiagnostické centra v ČR projekt RAP a PREGNET

OBSAH:

1. Cenový předpis Ministerstva zdravotnictví 1/2017/DZP ze dne 18. listopadu 2016	2
2. Metodika pro žadatele o dotaci ze státního rozpočtu na REZIDENČNÍ MÍSTO – LÉKAŘSKÉ OBORY – program č. 1 (dotace na specializační vzdělávání lékařů v základním kmeni) pro rok 2017	23
3. Metodika pro žadatele o dotaci ze státního rozpočtu na REZIDENČNÍ MÍSTO – LÉKAŘSKÉ OBORY – program č. 2 (dotace na celé specializační vzdělávání u vybraných lékařských oborů) pro rok 2017	43
4. Oznámení změny vedení národního referenčního centra	74

Oblast zaměstnanosti a pracovní rehabilitace - cílená či řlechzní ergodiagnostika provedená Ergodiagnostickými centry

omplexní vstupní vyšetření lékařem rehabilitační a fyzikální medicíny agnostikem)	731 Kč
terapeutické vyšetření základní	410 Kč
S - sebehodnocení	135 Kč
y funkční motoriky ruky (Purdue – Pegboard #32020, Jebsen-Taylor)	291 Kč
tření stisku – dynamometrie Jamar	100 Kč
ehodnocení bolesti (projekční sebehodnocení a VAS)	67 Kč
ovnní křivka podle Emila Kraepelina a Richarda Pauliho (pro administrativní i)	199 Kč
) DAS II	206 Kč
tření čítí	67 Kč
iktura dne	69 Kč
azník zájmů	69 Kč
gnostika soběstačnosti - BI, I ADL	69 Kč
entační posouzení kognitivních funkcí - LOTCA	402 Kč
řelové činnosti obecné (kalkulace pro 4 modelové činnosti)	888 Kč
nhagen WS - kompletní plně testování dle originální metodiky	3 752 Kč
eziologický rozbor – držení těla, pohyblivost páteře, stoj, chůze, sed, orientačně síla a rozsah pohybu	346 Kč
iometrie	134 Kč
lový test	134 Kč
ovávání stability a rovnováhy	67Kč
etření hybnosti u centrálních paréz	134 Kč
chologická diagnostika – cílené vyšetření	1 315 Kč
chologická diagnostika – komplexní vyšetření	2 504 Kč
řální šetření	312 Kč
omplex závěrečné konference ergodiagnostiky a vypracování závěrečné zprávy , seznámení klienta s výsledkem ergodiagnostiky lékařem	1 729 Kč

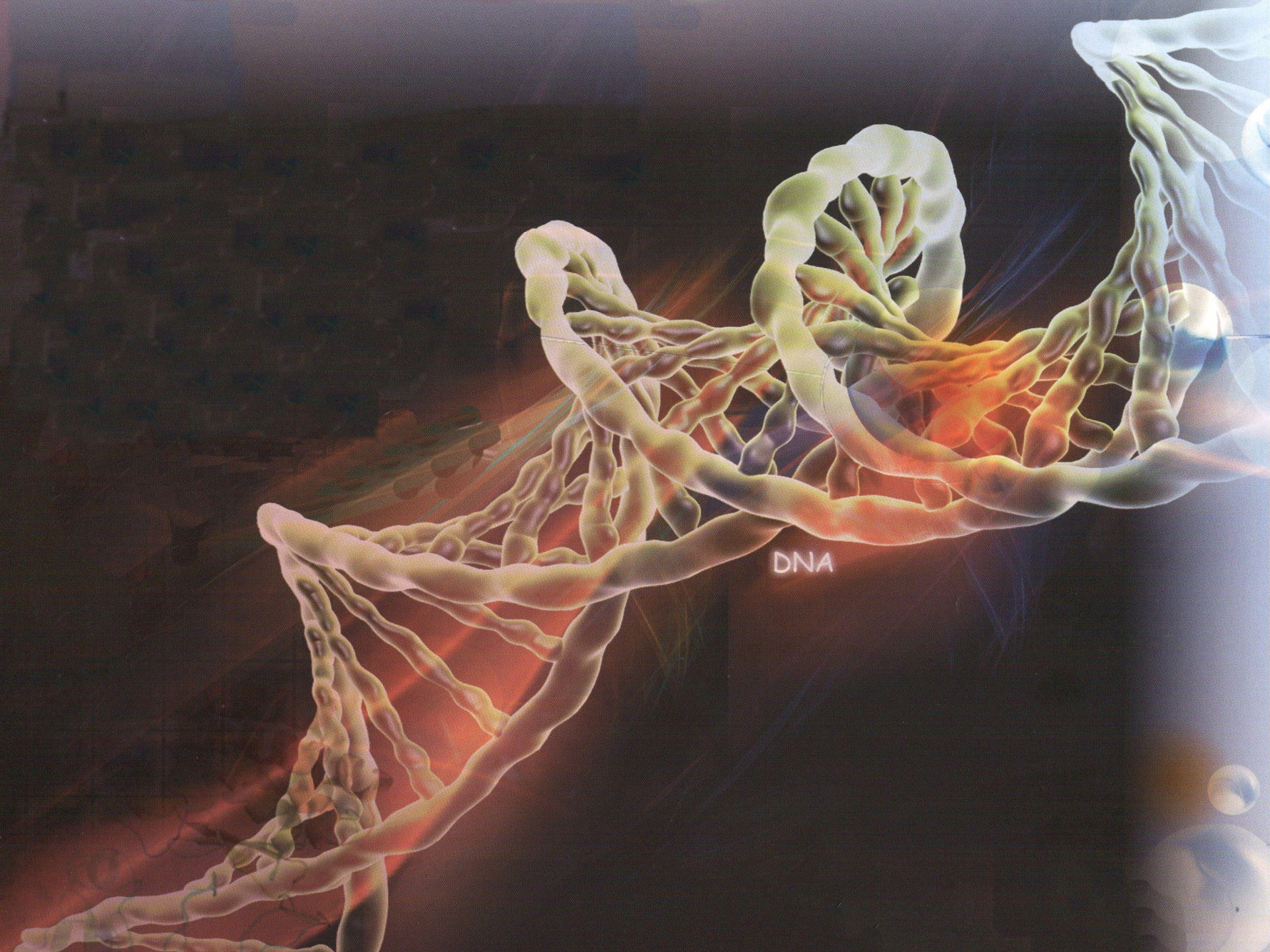
Pacient s těžkou disabilitou, včasná, individuální, dlouhodobá interprofesní rehabilitace

1/3 pacientů – návrat do původní kvality života, návrat do původního zaměstnání event. změna zaměstnání
- normální trh práce

1/3 pacientů – integrace do společnosti s pomůckami a s dlouhodobými sociálními službami a podporami
- podporované zaměstnání,
- chráněné místo

1/3 pacientů - nutná dlouhodobá péče
- 1. doma ————— sociální zaměstnávání
- 2. rezidenční zařízení

DNA

